

[Vilhelm Rasmussen.]

for den højtærede Undervisningsminister. Jeg tror, at den, der er i Besiddelse af det, det ærede Medlem kaldte Inspiration, hvad andre ærede Medlemmer maaske vilde kalde Initiativ, bevarer det, i hvilken Stilling han end befinder sig. Derfor har jeg den Tro, at hvis det ærede Medlem virkelig har noget af dette, saa kan han saamænd være ganske rolig for, at han ikke mister det, om han skulde blive ansat fast i en eller anden offentlig Virksomhed.

Akkurat paa samme Maade forholder det sig med Hensyn til de Bemærkninger, flere ærede Medlemmer har gjort angaaende Ministrene i Fortiden. Det er dog en given Ting, at hvis de Ministre — hvad enten de nu er Venstremænd, eller som i en fjern Fortid konservative, eller som i een Periode radikale eller socialdemokratiske — personlig havde haft det Initiativ, som det ærede Medlem Hr. Chr. Søgaard har ønsket dem, nemlig et Initiativ i Retning af grundtvigsk Livssyn og grundtvigsk og Kold'sk Skolepraksis, saa vilde de uden i mindste Maade at udstede Ordre med den allerstørste Lethed have kunnet paavirke Lederne af Seminarierne med deres Inspiration eller deres Initiativ. Jeg ser nok, at det ærede Medlem, hvis Elskværdighed jeg anerkender, ryster venligt paa Hovedet, men det er nu ikke et holdbart Argument i denne Sag. Det ærede Medlem maa nemlig være paa det rene med, at hvis den, der ansætter Forstanderen for en Lærerskole — og det er altid Ministeren —, har Inspirationen eller Initiativet og lægger en særlig Vægt paa det, udsøger han sig af det Menneskemateriale, der findes, netop saadanne Personer, som har samme Inspiration eller Initiativ. Omvendt, naar det ærede Medlem her indirekte, ikke direkte, har kritiseret Statens Seminarier, fordi de efter hans Mening ikke har været lydøre nok og ikke har haft Inspiration eller Initiativ nok, kan det kun komme af følgende to Grunde, af, at man ikke har forstaaet at finde de rigtige Mennesker, eller — hvis man har taget fejl — af, at man ikke har brugt de elskværdige Midler, som enhver Ledelse har til at paavirke den, der trænger til en Paavirkning i den forønskede Retning. Hvis derfor de Ministre, der har haft Ledelsen her, i det almindelige offentlige Liv, i den pædagogiske Diskussion havde lagt de Synspunkter for Dagen, som det ærede Medlem her har hævdet, skulde man faa at se, hvorledes Statens Lærerskoleforstandere og Lærerpersonele ogsaa var kommet ind paa Virksomhed i de Retninger, som det ærede

Medlem foretrækker her i Dag. Omvendt, naar det ikke er sket, og naar det ærede Medlem fremhæver det, har han, selv om det ikke var hans Hensigt, været saa uheldig — man kan jo undertiden være uheldig — her at sende en Pil efter Lederne af Statens Lærerskoler og efter de Ministre af forskellige Retninger, som ikke har evnet hverken at ansætte den rette Mand eller at paavirke dem, der er ansat, i den rigtige Retning. Det kommer vi nu ikke bort fra, og naar vi ikke kommer bort fra det, falder hele Argumentationen bort, for saa er der ikke længere denne ideelle Begrundelse for at foretrække den private Institution, stærkt støttet af Staten, for Statens Institution. Man skal bare forstaa at administrere Statens Sager i den rigtige Retning.

Det ærede Medlem Hr. Vesterager beklagede, at der i vore Dage ikke var store Personligheder paa Pædagogikkens Omraade her i Landet. Det er muligt, at det ærede Medlem har Ret i den Henseende, men jeg kan ikke forstaa, at en saa fremragende Kritiker, som, netop fordi han optræder som Kritiker, dog maa forudsættes at have Kendskab til disse Ting, ikke optræder som den fremragende pædagogiske Personlighed, der har den Luft under Vingerne, som efter hans Mening ikke findes; hvis man selv mangler Luften under Vingerne, synes jeg, det er klogere ikke at beklage, at der er Mangel i den Henseende. Det staaar det ærede Medlem frit for at udfolde enhver Art af pædagogisk Genialitet; at han her ved denne Lejlighed har forsømt at benytte Adgangen dertil, er jo kun beklageligt.

Til det ærede Medlem Hr. Axel Dam skal jeg blot gøre en eneste Bemærkning udover det, jeg allerede har sagt. Jeg forstaaar ikke den Betragtning, det ærede Medlem gjorde gældende: at Retsstaten, hvis det endelig skulde være, ønskede Statens Lærerskoler ophævet, naar saa det ærede Medlem i sin Retsstatsiver for private Virksomheder kommer til det Resultat, at det rigtige er at give private Virksomheder Støtte fra Staten helt op til Skorstenen. Hvis man er en saadan Modstander af Statens Indgreb, som det ærede Medlem ellers plejer at være, og som han var i Gaar, da det drejede sig om ved en Lov at komme Tusinder af de ulykkeligt stillede arbejdsløse til Hjælp fra Statens og Kommunens Side, ser jeg ikke, hvorfor det ærede Medlem, der var saa karrig ud fra sine Synspunkter i Gaar, da det drejede sig om fattige og ulykkelige Mennesker, hvis Hjem hærges, i Dag er villig til at øse ud med begge Hænder til private Virksomheder. Den, der kan finde